

A népfrentmozgalom eredményei, feladatai

Négy év munkáját összegezte a népfrent megyei elnöksége

Tegnap, pénteken délelőtt Szegeden ülést tartott a Hazafias Népfrent Csongrád megyei elnöksége. Nagy István, a népfrent megyei elnökének megnyitóját követően Molnár Sándor megyei népfrenttitkár felszólalásában kiegészítette a népfrentbizottságok négyéves munkájáról szóló beszámolót.

A megye népfrentmozgalma az elmúlt négy év alatt az MSZMP X. kongresszusának határozatai alapján és a Hazafias Népfrent V. kongresszusának irányelvei segítségével oldotta meg a feladatokat. A mozgalom sajátos módszereivel eredményesen segítette a szocialista nemzeti egységet, a szocialista közgondolkodás és demokrácia erősítését. Sokat tettek a munkás-paraszti szövetség továbbfejlesztéséért, és a munkásszövetség politikájának érvényesítéséért úgy, hogy a munkásokat fokozottabban bevonták a népfrent tevékenységébe. A népfrent V. kongresszusának előkészítése során a lakosság 852 fizikai munkást választott be a bizottságokba.

Az eredmények jelentősek, akár a gazdaságpolitikái, akár a város- és községpolitikai, vagy a béke és barátság munkáinak területén vizsgáljuk. Az elnökség ennek ellenére hangsúlyozta, hogy a népfrentbizottságok még nem használták ki minden lehetőséget a munkások közéleti tevékenységének fokozására. Különösen az öt városi és ötven városkörzeti népfrentbizottság sokat tehet azért, hogy a lakóterületi politizálásban, a közművelődési munkában még nagyobb számban vegyenek részt. A termelőszövetkezeti parasztság körében is erősödött a mozgalom befolyása. Nagy volt az aktivitás az értelmiség körében is. Különösen a művelődéspolitikai feladatok megvalósításában, a pedagógiai bizottságok munkájában, a honismereti tevékenységben, a környezet- és természetvédelmi, a városi és községépítési, szépi és építési akcióban vettek részt.

A megyei elnökség a négy év munkájának összegzésében meghatározta azokat a feladatokat, amelyeket a jövőben el kell végezni. Elfogadta a megyei népfrentbizottság 1975. évi munkatervét. A mozgalom feladatai tovább növekednek a szocialista demokrácia kiszélesítése, a szocialista nemzeti egység még teljesebb kibontakoztatása, és a szocialista közgondolkodás erősítése érdekében.

A tanácskozás Nagy István zárszavával ért véget.

Textilművek:

Új évet kezdtek

Tegnapra, virradóra teljesítette éves tervét a PNYV Szegedi Textilművek fődája Délelőtt felzárkózott a szövődés is. Teljesítmény: 7 millió 100 ezer 600 tonna fonal, 40 millió 269 ezer 200 négyzetméter szövet. Az egész gyár eredményéhez jelentősen hozzájárult a kongresszusi és felszabadulási munkaverseny. Az előző évekhez viszonyítva javult a minőség, növekedett az elsőosztályú gyártmányfélések részaránya 2,8 százalékkal. Kiszámítható a hátralevő napok termelése, így a tervezett mennyiséget fonalból 153,6 tonnával, szövetből pedig egymillió 281 ezer négyzetméterrel teljesítik túl a munkások. Tegnapról tehát megkezdtek az új évet a textilművekben.

Traktorosok tanítója

A sok olajon kívül talán más is ragadt rám, azt szeretném továbbadni.

— Beiratkoztam Bajára, a szaktanári képzőbe, de hallgatást is kértem mindjárt. Annyi minden összefügg most össze, nem megy.

— Ha mindenképpen írni akar rólam, keveset írjon. Ott vannak a traktorosok, azok nélkül semmire se mennek. Ilyen nehéz aratás ritkán adódik, mint idén volt, ilyen ősz meg talán nincs is. És a traktoros még mindig kinn dolgozik.

Balogh Lajos szavai-
ból csip-
tem ki ezeket a mondatokat, hogy helyet csinálhassak a többiek. Mórhalmon lakik, ott is dolgozik, hivatalos titulusa: műszaki vezető a Haladás Szakszövetkezetben. Valami pedagógus hajlandóság lapulhat benne, ha azzal kezd, hogy szeretne továbbadni mindent, amit tud. Mire menne egy műszaki vezető szaktanári képesítéssel? At akar lépni az iskolába?

— Annyira eltökélt szándékaim nincsenek. Nevelésmélet, pszichológia, didaktika, eddig is érdekelt. Ha pedagógus nem lennék, akkor is jó lenne. Nekem kikapcsolódás az a két-három óra, amíg elfoglalkozom az emberekkel, de jó lenne tudni, hogyan is kell igazán csinálni. Ezzel a korrallal, ezzel a

munkával a műszaki egyetem már nem menne el, ez a másik talán még igen. Nem leányálom úgy kezdeni a munkát, ahogy én kezdtem, és mindig ott forogni, ahol a legnehezebb.

Megírni nem akarom Balogh Lajos életrajzát, annyit csak, hogy 15 éves még nem volt, amikor körmös Hoffer rottyogott már alatta, este pedig a rezet rottyogtatta a fűvénkenekarban, ha ráért. A körmös csak emlék, a réz azóta is megvan.

— A Hoffer? Teljes bútorzata két hordó, meg egy előmelegítő lámpa. Hol aludtunk? Ahol akartunk. A bicikli aranyat ért, azzal haza lehetett menni. A kisonkat is de jó volt, ha útba esett. Ha gyalog hazaértünk, az is jó világ volt. De ha messze voltunk? Egy olajos embert ki engedne ágyba feküdni? Ott az istálló! Legfőképpen.

Nem az ősidők valamelyikéből beszél, még nincs negyvenéves. Mi a műszaki vezető dolga?

— Ami gép forog, mind az ő gondja. Mezőgazdasági gépek mindenestől. Ha mennek, ha állnak. Van egy vasipari segédüzemünk, lakatosok, festők, asztalosok, szervíz az autósoknak, az esztergályosműhely alkatrészeket gyárt, az egyik műhely pedig kályhacsöveket. Ez mind.

— Nagy hivatal, de a traktorra még fölül?

— Föltétlenül. Attól elteltani se lehetne.

FÜLKE

ahol akarunk, mert köze jön valami. Most az, hogy kevés a nyugdíjas traktoros.

— Aki „letraktoroz” 10–15 évet, gyomra, ízületei jól kikészülnek.

Evekkel ezelőtt hallottam, asztal mellől szónokolták, hogy úgy kell lenniünk a traktorral, mint a lóval azelőtt. Ahogy nőtt a gyerek, hozzászokott a lóhoz. Szokjon hozza most a traktorhoz.

— Nem szokik. Traktorosnak a gyereke biztosan nem lesz traktoros. Úgy elkerüli, mintha soha nem látta volna.

Itt aztán sokat beszélhettünk arról, hogy az autó, amelyik a presszóba viszi kis gazdáját, föl van szerelve minden kényelemmel. A traktor meg, amelyhez hol a nyújtott műszakot találjuk föl, hol az éjjeli műszakot...

— Ne beszéljünk arról! Azt ki kell próbálni. Tessék megszokni a zajt, a rázást, meg azt, hogy a derekát jéges szél simogatja.

— Az autóból nem lehetne egy kis kényelmet áthonosítani ide? Gép ez is, gép az is.

— A Hofferhoz képest a mai traktor már patika. De ezekről még mindig meg kell beszélni.

Sokat emlegettem a fülkét

már. Aratáskor, ha odaálltam a masinisztaához, a portól ki se látszottam.

Kötelező lesz jövőre a fülke, de félnek tőle a traktorosok. Ha kint 35 fokos a meleg, mennyi lehet a bádogfűdél alatt? Tessék beülni egy autóbába, amelyik 5 percet állt a napon.

— Akkor a fülke bumeráng?

— Ha légkondicionálás nem lesz benne, a traktoros leszereli. Inkább jöjjön a por.

Aki még a lócsököcsira emlékszik, az üledéskára is emlékeznie kell. A gumike-rekű kocsit simán jár, de autóléssel rak maga alá a kocsit. Értelmetlen, legalább ilyen kényelmet miért nem adnak a traktorosnak.

— Az új gépek mindig jobbak, de amíg a régiak ki-futnak, mindig traktorost ráznak.

SZEMLELTETÉS

— Sok embernek van traktorosjogosítvány a kezében. Ha jön a nagy munka, soknak mondhatnánk, segítsen, de nem biztos, hogy fölülne rá. Mórhalmon most harmincegyen tanulják a mesterséget, domaszékiek, zákányszékiek, ásoththalmiak is vannak közülük.

— Ki jelentkezik?

— Aki mutyiba már kipróbálta a traktort. Legtöbbször a fiatalok. Valamilyen jogosítványuk már van, megszerzik mellé ezt is.

Kedves tanárom, ha órára jött, hóna alatt annyi könyvet hozott, alig fért be az ajtón. Hogyan megy „órara” a traktorosok tanítója?

— Teherautóval. Leadhatnám az anyagot zsebre dugott kézzel is, de nekem nem az a dolgom, hogy tanítsak, az inkább, hogy megtanítsam mindenkit. Van itt félig vagy egészen elhasznált darab mindenből, viszem, mutatom. Kézbe adom, magyarázom. Jó lenne metszeteket is készíteni, ember is lenne hozzá, vasfűrészes is, de idő nincsen.

Onnan indultunk, hogy pedagógus hajlamok dolgoznak benne. Nem pózból, kemény meggyőződésből. Még egy kérdés:

— A traktort szereti, a traktort tanítja...

Nem fejezhetem be a kérdést, közbévág:

— Nem az a fontos, hogy tanítom. Becsülöm, azért tanítom.

A folytatást aranybetűkkel kellene fölírni:

— Az én alapelvem igen rövid: becsüljem meg azt, akivel együtt olajozom be a kezemet.

Nevelésmélet, pszichológia, didaktika? Annak is az alapja. Jó lenne nemcsak a traktorosoknál tanítani: Becsüljem meg, akivel együtt olajozom be a kezemet.

Herváth Dezső

Építő katonák

Pénteken, az új kiképzési rendszerű műszaki alakulatok megalakulásának 10. évfordulója alkalmából Budapestben ünnepi állománygyűlést tartottak. Részt vettek az ünnepi gyűlésen a párt és állami szervek, vállalatok, az új kiképzési rendszerű műszaki alakulatok képviselői, kiváló katonák, szocialista brigádok vezetői. Csémi Károly altábornagy, honvédelmi államtitkár ünnepi beszédében a többi között elmondta, hogy a 10 évvel ezelőtt a párt és a kormány jóváhagyásával létrehozott új kiképzési rendszerű műszaki alakulatok kettős feladatot teljesítenek: eleget tesznek a honvédelmi kiképzési feladatoknak, felkészülnek a haza védelmére, ugyanakkor jelentős mértékben részt vesznek a szocialista építőmunkában, a nemzeti vagyon gyarapításában. Közreműködésükkel 17 milliárd forint értékű nagyberuházást valósítottak meg. Többek között a Székesfehérvári Könnyűfémgyár, az Almásfüzitői Timföldgyár, a Borsodi Ércdúsító, a Péti Nitrogén- és más művek építésénél 19 millió munkaórát teljesítettek. Mielőtt kiváltképp kiemelték a pártunk és kormányunk, egész népünk elismerését.

Kovács Pál vezérőrnagy, Padányi Mihály építész és városfejlesztési miniszterhelyettes, valamint Gábor Zoltán, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium pártbizottságának titkára köszöntötte az új kiképzési rendszerű műszaki alakulatokat. Ezután az alakulatok több tisztjét és tisztjelöltjét minisztériumi kitüntetésben, jutalomban részesítették.

Beszélgetés a várospolitikáról szocialista brigádok vezetőivel

Tegnap, pénteken délután Szegeden, a tanácsházán Papp Gyula, a városi tanács elnöke a szegedi nagyüzemek szocialista brigádvezetőivel, a várospolitikai aktuális kérdéseiről megbeszélést tartott. A tanácskozáson számos javaslat, észrevétel hangzott el, nem hiányzott a szocialista brigádvezetők részéről a segítőkész hozzáállás. A megbeszélésen hangsúlyt kapott a várospolitikai és munkáspolitikai összefüggése. (A tanácskozási lapunkban visszatérünk.)

hatalommal, megvitassák a fent vázolt tervet, és végrehajtásához hozzájárulást és segítséget kapjanak.

Az 1944. december első napjaiban Moszkvában folytatott ez irányú megbeszélések világossá vált, hogy a szovjet kormány minden segítséget megad a magyar demokratikus, népi erőknél. Azonban a német fasiszták oldalán tovább harcoló magyar katonai erők felbomlásának és átállásának érdekében, valamint a nyugati antifasiszta nagyhatalmak álláspontját is figyelembe véve, ragaszkodott ahhoz, hogy az átállt horthysta politikuskok és katonatisztek képviselői is helyet kapjanak a létrehozandó új magyar kormányban. A horthysta fegyverszüneti bizottság tagjainak és az átállt katonatiszteknek a kibontakozásba való bevonása nemcsak december elején Moszkvában került szóba, hanem már az itthoni előkészítés során a legális pártszervezetek is megvitatták. A volt horthysta katonatiszteknek és politikuskoknak az új kormányba való bevonása indokolt volt. Nem szabad megfeledkezni arról, hogy Magyarországon fele ekkor még német fasiszta megszállás alatt állt, és ott az uralmat a hitlerista fegyverekre támaszkodó magyar fasizmus maradvék erői bitorolták.

A moszkvai tanácskozások résztvevői — mint ismeretes — együtt utaztak haza Magyarországra, Debrecenbe. Itt 1944. december 12-én a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front vezető politikusainak megbeszélése alapján létrejött az Ideiglenes Nemzetgyűlés

előkészítő bizottsága, amely lefolytatja a felszabadult ország részében a nemzetgyűlési választásokat, és 1944. december 21-én összeülhetett a történelmi nevezetességű Ideiglenes Nemzetgyűlés.

Az Ideiglenes Nemzetgyűlés első sorban a munkásság, a parasztság és a haladó értelmiség képviselőiből állt. A kommunizmusnak a demokratikus nemzeti összefogásra irányuló sikerét mutatta azonban túl ezen az is, hogy a nemzetgyűlésben ott voltak a polgárság, az egyházak és a németekkel szakított tisztikar képviselői is. Az Ideiglenes Nemzetgyűlés összetétele és jellege megfelelt a Függetlenségi Front összetételének és jellegének: a munkásság, a parasztság, a haladó értelmiség, a kispolgárság és a németellenesség, illetve a németekkel szakított polgárság demokratikus szövetségét megtestesítő népképviselet volt. Tevékenységét a magyar kommunista párt által kidolgozott és az MNFF által elfogadott és jóváhagyott program szabta meg, amelyet magáévá téve egyúttal hivatalos nemzeti és állami programmá is emelt. Az Ideiglenes Nemzetgyűlés ezzel együtt kinyilvánította, hogy „kezebe veszi a gazdaságnak maradt ország ügyeinek intézését, mint a nemzeti akarat kifejezője, a magyar szuverenitás birtokosa”. Ezzel tehát az összeomlott nagytőkés-nagybirtokos hatalom romjain a nemzetközi előírásoknak is megfelelő, de a magyar demokratikus erők igényeit is kielégítő népi állam alapjai teremdték meg.

Az Ideiglenes Nemzetgyűlés tanácskozásának második napján már meg is választotta a kibontakozó forradalmi átalakulás központi végrehajtó szervét, az Ideiglenes Nemzeti Kormányt.

Ezzel az új államosság megteremtéséért folytatott előkészítő tevékenység Magyarországon is lezárult. A küzdelem világosan bizonyítja, hogy az Ideiglenes Nemzetgyűlés és az Ideiglenes Kormány nem „véletlen” jelenség, nem külföldi export eredménye, hanem elsősorban a belső forradalmi és a külső antifasiszta erők tudatos előkészítő munkájának gyümölcse. Létrehozásában a Szovjetuniónak nem volt semmivel sem nagyobb szerepe, mint az antifasiszta koalíció többi nagyhatalmainak az általuk felszabadított, volt hitlerista szövetséges országokban létrehozott új kormányok megalakításában. Szerencséje viszont a magyar népek, hogy olyan hataiom töltötte be ezt a nemzetközi szerepet, amely komolyan vette az antifasiszta koalíció céljait is, és nem a kizsákmányoló osztályok, a kapitalista erők érdekeit tartotta mindenekelőtt fontosnak, hanem a magyar dolgozó népet, a demokratikus erőket segítette. Mindezt egyúttal az jelentette, hogy a Magyarország átállását, továbbfejlődését meghatározó új államosság, ha formailag nem is teljesen, de tartalmilag már létrejöttének első szakaszában is az alulról jövő népi, forradalmi kezdeményezés eredménye volt.